

55 § Hautaoikeuden pidennyksiin liittyvät maksut; Vastaus yhteiselle kirkkoneuvostolle osoitettuun kirjelmään**Päätösehdotus**

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto

- 1) päättää antaa selostusosasta ilmenevän vastauksen yhteiselle kirkkoneuvostolle osoitettuun kirjelmään ja
- 2) päättää olla palauttamatta hautaoikeuden pidennykseen liittyvää perushoitomaksua.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Asiakas on 5.1.2021 tiedustellut hautaustoimen päällikkö Risto Lehdolta omaistensa hautojen hallinta-ajan pidennyksiin liittyviä asioita. Omaisten haudat sijaitsevat Hietaniemen hautausmaalla ja Maunulan urnalehdossa. Hietaniemen hautausmaalla hallinta-ajan pidennys 20 vuodeksi maksaa kyseisen kokoisella urnahaudalla 100 €. Myös Maunulan urnalehdon haudalla hallinta-ajan pidennys 20 vuodeksi maksaa 100 €. Tämän lisäksi Maunulan urnalehdossa hallinta-ajan pidennyksen yhteydessä peritään haudan perushoidosta maksu, jonka hinta 20 vuodelle on 500 €.

Asiakas pyysi sähköpostissaan lisätietoja siitä, mistä tämä hintaero Hietaniemen ja Maunulan välillä johtuu. Lehto vastasi asiakkaan viestiin 8.1.2021 ja kertoi, että osassa hautakortteleista haudan nurmipinnan perushoito kuuluu hautaustoimen vastuulle ja siitä peritään perushoitomaksu haudan lunastamisen ja hallinta-ajan jatkamisen yhteydessä. Maunulan urnalehdossa kaikki hautakorttelit ovat perushoidollisia, mutta muilta hautausmailta on jatkuvasti mahdollisuus valita myös perushoidoton hautapaikka. Hietaniemen hautausmaalla perushoitoa ei makseta haudan lunastuksen tai hallinta-ajan pidennyksen yhteydessä, vaan omaiset ratkaisevat haudan hoidon muulla tavalla, joko itse hoitaa tai tekemällä haudanhoitosopimuksen hautainhoitorahaston kanssa. Haudan hallinta-ajan pidennyksen yhteydessä pidennettävä ja maksettava perushoito on edullisempi kuin erikseen haudalle otettava ruohohoito. Vastaavalle urnahaudalle Hietaniemen hautausmaalla ruohopinnan hoitosopimuksen tekeminen 25 vuodeksi maksaa tämänhetkisen hinnaston mukaisesti 1294€.

Maunulan uurnalehdon käyttösuunnitelmassa (hyväksytty Helsingin seurakuntayhtymän kirkkovaltuustossa 13.12.2012 ja vahvistettu Helsingin hiippakunnan tuomikapitulissa 6.2.2013) on asiasta seuraava määräys:

"Kortteleissa on yhtenäinen nurmipinta. Haudan hallinta-aika on 25 vuotta ja sitä on mahdollisuus jatkaa. Hautaoikeus voi kuitenkin olla kerrallaan voimassa enintään 25 vuotta. Hautaoikeutta lunastettaessa maksetaan hautainhoitorahastoon nurmenhoitomaksu. Kukkien osalta haudanhaltija voi tehdä haudanhoitosopimuksen seurakuntayhtymän hautainhoitorahaston kanssa."

Asiakas ei tyytynyt Lehdon vastaukseen, vaan lähetti yhteiselle kirkkoneuvostolle 18.1.2021 päivätyn kirjelmän (Liite). Kirjelmässään hän vaatii Maunulan uurnalehdon haudan osalta perushoidon pidennysmaksun (500 €) palauttamista ja perushoitomaksuista luopumista. Hän perustelee vaatimustaan kansalaisten ja seurakuntalaisten tasa-arvoisella kohtelulla ja vaatii, että hautaoikeutta pidennettäessä ei edellytetä pakollista perushoitoa vaan Maunulan ja Hietaniemen pidennyksissä, samoin kuin kaikilla hautausmailla, tulee olla samat säännöt.

Hautaustoimilain mukaisesti eri hautausmailla voidaan periä erilaisia hautaus- ja hoitomaksuja. Eri hautausmailla ja myös yksittäisen hautausmaan sisällä voi olla hautoja, joiden hautaoikeuden luovutuksen yhteydessä peritään perushoitomaksu sekä hautoja, joiden hautaoikeuden luovutuksen yhteydessä perushoitomaksua ei peritä. Nämä asiat on mainittu hautausmaan korttelikohtaisissa käyttösuunnitelmissa, jotka on hyväksytty seurakuntayhtymän hallinnossa ja vahvistettu hiippakunnan tuomiokapitulissa. Hautaamiseen ja haudan lunastamiseen liittyvät maksut käydään aina läpi omaisten kanssa hautapaikan valinnan yhteydessä. Helsingissä uuden hautapaikan voi valita useasta eri vaihtoehdosta, eri hautausmailta ja erilaisilta alueilta.

Kyseisessä tapauksessa omaiset ovat aikanaan valinneet Maunulan uurnalehdosta haudan, jonka hautaoikeuden luovutukseen sisältyy kiinteästi maksullinen perushoito. Samoin nyt hautaoikeuden pidennyksen yhteydessä pidennykseen sisältyy myös maksullinen perushoito. Kun omaiset ovat aikanaan päätyneet valitsemaan perushoidollisen haudan Maunulan uurnalehdossa, on hautausmaillamme ollut samaan aikaan vaihtoehtoisesti valittavissa myös uurnahautoja, joiden lunastukseen ei ole sisältynyt perushoitoa. Tällaisissa haudoissa omaiset ratkaisevat haudanhoidon toisella tavalla, esim. hoitamalla haudan itse tai tekemällä haudanhoitosopimuksen hautainhoitorahaston kanssa.

Hautaustoimilaki 6.6.2003/457

6 § Hautaustoimessa perittävät maksut

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä voi periä maksuja hautasijan luovuttamisesta, hautaamiseen liittyvistä palveluista ja haudan hoidosta. Maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset.

Hautaustoimilain (6.6.2003/457) perusteluja pykälän 6 osalta:

6 § Hautaustoimessa perittävät maksut

Pykälän 1 momentin mukaan evankelisluterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä voisi periä maksuja hautasijan luovuttamisesta, hautaamiseen liittyvistä palveluista ja haudan hoidosta. Hautaamiseen liittyvät palveluilla tarkoitettaisiin haudan avausta ja peittämistä, ruumishuoneen vuokraamista ja tuhkausta. Haudan hoitoon liittyviksi maksuiksi voitaisiin katsoa myös haudan perushoidosta perittävät maksut. Haudan perushoidolla tarkoitetaan hautausmaa-alueen ja sillä olevien hautojen yhtenäistä, yleensä koneellista nurmikonhoitoa. Myös mahdolliset haudanhoitositoumukset liittyisivät haudan hoitoon. Tässä pykälässä tarkoitettujen haustaustoimesta perittävät maksut saisivat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset. Palvelusta tulisi näin ollen periä enintään palvelun tuottamisesta seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle aiheutuneita kokonaiskustannuksia eli omakustannusarvoa vastaava maksu. Palvelun omakustannusarvolla tarkoitetaan palvelun tuottamisesta aiheutuneita kokonaiskustannuksia. Kokonaiskustannuksiin kuuluvat maksun aiheuttamien erilliskustannusten ohella maksun osuus hallinto-, toimitila- ja pääomakustannuksista sekä muista yhteiskustannuksista. Laissa säädettäisiin vain maksun enimmäismäärästä. Maksu voitaisiin siten määrätä myös omakustannushintaa alhaisemmaksi. Säännöksessä tarkoitettujen palvelut liittyvät 3 §:ssä ehdotettuun seurakuntien ja seurakuntayhtymien velvollisuuteen ylläpitää yleisiä hautausmaita. Pykälä ei siten koskisi esimerkiksi siunauskappelin, kirkon tai muun vastaavan tilan vuokrausta tai kellojen soittoa, joiden tuottamiseen seurakunnalla ei olisi lakiin perustuvaa velvollisuutta. Näistä palveluista perittävät mahdolliset maksut perustuvat yksityisoikeudelliseen sopimukseen. Pykälän 2 momentin mukaan maksujen perusteiden tulee olla samat kaikille niille, joilla on lain mukaan oikeus tulla haudatuksi seurakunnan tai seurakuntayhtymän ylläpitämälle hautausmaalle. Maksuja ei voitaisi siten määrittellä erilaisiksi sillä perusteella, onko haudattava seurakunnan jäsen. Tämä on perusteltua siksi, että seurakunnat ja seurakuntayhtymät hoitavat hautaustoimessa julkista lakisääteistä tehtävää, josta aiheutuviin kustannuksiin käytettävissä oleva rahoitus tulisi 22 §:n mukaan lakisääteisesti turvata. Hautaustoimen kustannukset vaihtelevat seurakunnittain ja jopa hautausmaittain seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueella. Kustannuserot johtuvat hautausmaan perustamis- ja ylläpitokustannusten vaihtelusta. Kustannuksiin vaikuttavat muun muassa hautausmaan sijainti, maaperän koostumus, hautaamiseen soveltuvan maan saatavuus ja hinta sekä hautausmaan hoidon taso ja töiden koneellistamisaste. Tämän vuoksi ei ole perusteltua vahvistaa valtakunnallisia hautaustoimen maksuja, vaan seurakunnittain ja seurakuntayhtymittain hautaustoimesta perittävät maksut voisivat vaihdella. Vainaja voidaan hyllyttäväksi haudata muullekin kuin 4 §:ssä tarkoitettujen seurakunnan tai seurakuntayhtymän ylläpitämälle hautausmaalle, jolle vainajalla on oikeus tulla haudatuksi. Tällöin asiasta on sovittava hautaamisesta huolehtivan seurakunnan kanssa. Näissä tilanteissa maksut voisivat poiketa asianomaisessa seurakunnassa yleisesti noudatettavista maksuperusteista.

Tarjoamalla perushoidollisia hautavaihtoehtoja Helsingin seurakuntayhtymä pyrkii palvelemaan omaisia mahdollisimman monipuolisesti ja mahdollistamaan hautausmaiden hoitosuosituksen mukaisen hoitotason. Jatkossakin omaisilla on mahdollisuus valita joko perushoidollinen tai perushoidoton hautapaikka useista eri hautausmaa- ja korttelivaihtoehtoista. Selvää tietysti on, että alun perin haudattava lunastettaessa tehty valinta vaikuttaa myös tuleviin mahdollisiin hallinta-ajan pidennyksiin.

Maunulan urnalehdon haudan hallinta-ajan jatkamisen yhteydessä perityn 500 € suuruisen haudan perushoitomaksu palauttamiselle ei ole esitetty perusteita. Perushoitomaksu on voimassa olevan hautaustoimen hoitohinnaston mukainen (Liite). Helsingin seurakuntayhtymällä on julkishallinnon toimijana velvollisuus pyrkiä toiminnassaan tasapuolisuuteen ja asiakkaiden yhdenvertaiseen kohteluun.

Liitteet

- 17 Kirjelmä_hautaoikeuden pidennyksiin liittyvät maksut
- 18 Hoitohinnasto

